

**אות אומ"ץ 2010
 לרופאים לזכויות אדם - ישראל**
 עמותת מתנדבים

עמותת "רופאים לזכויות אדם" הוקמה בשנת 1988, בתקופת האינתיפאדה הראשונה, ע"י קבוצת רופאים ורופאות ישראלים ופלסטינים. בראשית דרכה לקחה העמותה חלק ניכר במאבק ארגוני זכויות אדם, כנגד עינויים במתקני הכלילא בישראל. מאוחר יותר, מ"סדי העמותה הרחיבו את תחום פעולתה ושמו לעצם למטרה להיאבק למען זכויות אדם בכלל, ולמען הזכות לבריאות בפרט. חברי העמותה - כולם מתנדבים - מאמנים כי חוכת של מדינת ישראל לישם את הזכויות הزادות באופן שוויוני כלפי כלל האוכלוסיות: תושבי/אזרחי ישראל, פלסטינים בשטחים, אסירים ועצירים, מהגרי עבודה, חסרי מעמד אזרחי, פליטים ומקשי מקלט מדיני.

צילום: כביה לי וויטה סולין

פעילות העמותה מתמקדת בזכות לביריאות במוגנה הרחוב: חופש תנוועה; מים נקיים; תזונה נכונה; דירות נאות; אי-אלימות ועוד. ברוח זו היא פועלת הן ברמה של ייצוג פרטני של פונים, מול רשות המדינה, במטרה להגן על זכותם לביריאות, הן ברמה של מתן טיפול רפואי, כمعנה לצרכים הרפואיים הבסיסיים של פונים שאין להם מענה רפואי הולם אחר, ע"י מערכות הבריאות במדינה והן ברמה העקרונית, ניהול מאבקים עקרוניים מול רשות המדינה, לשינוי מדיניות הפוגעת בזכות לביריאות של פרטים וקבוצות.

בהקשר זה ראוי להזכיר כאן רק שניים משורות המאבקים המרכזיים שניהלה העמותה בשנים האחרונות: הראשון, עתירת העמותה, יחד עם אחרים, נגד רשות המדינה, לנוכח הסיקונים האקולוגיים הנובעים מהטמנת חומרים כימיים מסוכנים ("חומר S") ברמת חוכב שבנגב וכן דרישת ליצור תנאי הגנה מינימאלים לאוכלוסייה הבדואית בעיירה, המתגוררת באזורי הנושא השני, שעלה בסערה לתקשורת ולסדר היום הישראלי, נגע לעתירה אחרת שהוגשה ע"י העמותה לגג"א. בדרישה לעצור את הניסויים הרפואיים בחיל צה"ל ולהקם ועדת חקירה בעניין ניסוי רפואי שנערך על כ-200 חיללים וקצינים, במטרה לבדוק את יעילותו של חיסון שפותח בישראל כנגד מחלת האנטרקס. לאחרונה, יצאתה משלחת מנהחים, חברי העמותה, ליום ניתוחים שנערך במרכז הרפואי בטול כרם ויעד לחולים מכל רחבי הארץ. כל מי שפתח את האתר העמותה באינטרנט, הגיע שם שפָעַ בטל-נדלה של פעילויות, בתחום המדינה ובשטח הרשות הפלסטינית, הממקמות את עמותת "רופאים לזכויות אדם", כאחת העמותות החברתיות החשובות ביותר הפועלות כיום בישראל. העמותה השתתפה גם בעתירה נגד גירוש ילדי העובדים הזרים.

על פעילותה ההומניטרית-הומאנית, המבוססת כולה על ערכיהם של סולידריות, צדק חברתי, שוויון ועזרה הדדית, החליטה ועדת האות - פה אחד - להעניק לעמותת "רופאים לזכויות אדם" את "אות אומ"ץ" לשנת 2010.